

Nieuwsbrief Rolstoelwandeling.nl en Rolroute.nl

Vijfde editie – najaar 2023

Onze vijfde nieuwsbrief!

De afgelopen maanden hebben we onze focus gehouden bij het zoeken naar wandelingen. Zo hebben we 8 nieuwe routes online gezet, 4 routes die we al op de website hadden opgenomen hebben we beoordeeld en we hebben 27 kilometers route aan de website weten toe te voegen. We hebben nu 74 eigen routes online staan met in totaal 166 kilometer.

In deze nieuwsbrief kijken we naar wat we de afgelopen maanden zijn tegengekomen. Ook een sneak-preview van de provincie Zeeland komt aan bod.

Zoals gewoonlijk plaatsen we ook in deze nieuwsbrief alle berichten die we op social media geplaatst hebben: een foto, wat achtergrondinformatie en de link naar de route. Zo kunnen mensen die niet op de social media zitten ook alle berichten lezen! Tot zover onze introductie: veel leesplezier met deze nieuwsbrief!

Terugblik

De afgelopen maanden lag onze focus op routes in de provincies Friesland, Drente en Overijssel. De helft van de nieuw beoordeelde routes die we hebben gelopen, ligt dan ook in deze provincies. De overige routes liggen in de provincies Noord Holland (1), Utrecht (1), Noord-Brabant (2) en Gelderland (2).

Als we zo door gaan met elk kwartaal tussen de 25 en 30 kilometer aan nieuwe routes online plaatsen, dan halen we in het tweede jaar van Rolstoelwandeling.nl de 200 kilometer aan rolstoeltoegankelijke routes op onze site! Het aantal hiervoor afgelegde kilometers in de auto willen we alleen liever niet bijhouden, want dat is een veelvoud van het aantal gelopen kilometer.

Routes online:	83 (8)
Routes beoordeeld:	74 (12)
Kilometer afgelegd:	166 (27)

Gebieden waar we weinig tot geen routes online hebben zijn de provincies Zuid-Holland en Zeeland, én de Waddeneilanden. Want ondanks het duinachtige karakter van de Waddeneilanden, zijn er wel degelijk rolstoeltoegankelijke routes te vinden! We hebben nog veel mooie wandelingen in het verschiet.

Friesland, Drenthe en Overijssel

In het midden van het land hebben we inmiddels een aardige voorraad routes weten te vinden. Voor ons is dat ideaal, omdat we zelf uit de provincie Utrecht komen en daardoor lokaal ook wat beter bekend zijn.

De afgelopen tijd hebben we echter gekeken naar routes die verder van huis zijn en kwamen we in het noorden en oosten van Nederland terecht. Zo hebben we een rondje gemaakt wat begon bij Haaksbergen en via Lemele eindigde bij Spier. Op deze ronde van ruim 360 kilometer hebben we 4 routes bezocht, waarvan we er al één online hadden staan die ons getipt was.

Ook een dagje Friesland en Drenthe stond afgelopen kwartaal op het programma. Na een start in Appelscha zijn we via Bakkeveen en Marum langs verschillende routes gegaan. De route bij het Drents-Friese Wold sprong er hier uit vanwege de goede toegankelijkheid en het verdiepte pad door een paddenpoel, waardoor je vanuit de rolstoel vlak over het water kijkt. Na 400 kilometer in de auto te hebben gezeten, konden we weer een aantal mooie routes toevoegen aan de site.

Sneak-preview Zeeland

Natuurlijk kijken we niet alleen naar het noorden en oosten van het land, ook in het uiterste zuidwesten willen we routes gaan testen en online zetten. We zijn momenteel druk bezig met het vooronderzoek om te kijken welke routes we willen testen en hoe we dat een beetje efficiënt kunnen aanpakken.

Boswachterij Westerschouwen staat op onze lijst, hier zouden twee familiepaden zijn. Ook bij Neeltje-Jans zijn we benieuwd naar de toegankelijkheid om daarna ook het familiepad Walcheren te testen.

Afhankelijk van de tijd zouden we zelfs nog een tweetal locaties in de omgeving van Breskens en een route in de omgeving van Terneuzen willen bekijken, maar of dat alles in één dag past betwijfelen we wel: de routeplanner geeft aan dat dit zeker 500 kilometer rijden gaat zijn en we dan bij elkaar opgeteld ruim 6 uur in de auto zitten. Misschien is dat wat te veel van het goede en maken we er gewoon een Rolstoelwandeling-weekendje weg van.

We zijn in ieder geval benieuwd naar de Zeeuwse routes, van wat we tot nog toe gezien hebben lijkt Zeeland zeker de moeite waard!

Toch nog een zware periode

In de vorige nieuwsbrief schreven we over het overlijden van onze hond Elza. Ook onze kater Lex moesten we afgelopen periode onverwachts laten inslapen. We kregen hem ruim een jaar geleden als blinde kater uit een asiel. We hadden al een blinde poes (Tana) en zochten voor haar een speelmaatje.

Afgelopen maand ging Lex achteruit en plaste hij regelmatig naast de kattenbak, na onderzoek bij de dierenarts bleek Lex verschrompelde nieren te hebben. Ondanks medicatie ging Lex echter achteruit, begon steeds meer te drinken, te plassen en kon uiteindelijk zijn plas niet meer ophouden. Uiteindelijk moesten we ook voor hem de keuze maken om hem te laten inslapen.

Ook de goede vriendin waarmee we regelmatig over de website praten kreeg slecht nieuws over haar ziekte. Ondanks operaties waarbij een tumor uit haar darmen werd verwijderd, blijkt er een uitzaaiing te zijn. Een nieuwe operatie moet volgen met mogelijk weer een intensief vervolgtraject.

Dit alles maakt dat we ons voorlopig nog even focussen op de kern van Rolstoelwandeling.nl: routes testen en online zetten.

Een nieuw wandelmaatje

Na het overlijden van onze hond Elza zijn we op zoek gegaan naar een nieuwe hond. Na een korte zoektocht en een kennismaking met een bijzonder ras vonden wij Braxi.

Graag stellen we jullie daarom voor aan Braxi, onze Pyreneese Herder pup!

Braxi is een fantastische en enthousiaste clown en heeft inmiddels meerdere wandelingen meegelopen. Omdat puppy's nog niet al te lang achter elkaar mogen lopen gaat Braxi voorlopig mee in een wandelwagen. Zo loopt hij stukjes zelf en op andere stukken duwen we hem in zijn wagentje vooruit. Wel merken we dat de wandelwagen wat minder wegzakt in grind dan een rolstoel, maar gelukkig weten we inmiddels waar we op moeten letten.

Musea

We bezochten Nationaal Bomenmuseum Gimborn in Doorn. Dit arboretum stond al een tijdje op onze lijst om te bezoeken, maar het kwam er steeds niet van. Het Bomenmuseum is een bijzonder museum met heel veel verschillende bomen. Met je telefoon kun je een QR-code route volgen. Hoewel niet alle bordjes met de rolstoel te bereiken zijn kun je toch alle informatie vinden doordat de informatie via de speciale website te bereiken is. In het Bomenmuseum zijn twee routes die goed toegankelijk zijn en er is een terrasje voor een kopje koffie of thee.

Tijdens ons bezoek hebben we twee routes gevolgd: de videorondleiding (ArborTour) en de rode route. De route van de ArborTour komt grotendeels overeen met de blauwe route. Met deze route kom je langs 11 topstukken uit de collectie. Niet alle bordjes met een QR-code van deze route zijn even goed bereikbaar met een rolstoel, maar gelukkig zijn alle filmpjes ook via de website te bekijken. De paden zijn goed toegankelijk en er zijn ook nog diverse paden toegankelijk die niet in één van beide routes zijn opgenomen.

Bloemencorso

Op 19 en 20 augustus was er in Leersum een bloemencorso. Omdat wij (Marlous en Sebastiaan) allebei bij Bouwgroep(je) Jonggeleerd Junior helpen met een corso-wagen vonden we het leuk om ook dit jaar weer te sponsoren.

Tijdens het corso stonden we natuurlijk op het sponsorbord en hebben we weer heel veel dahlia's gestoken. Dit jaar zaten er 23.000 dahlia's op de wagen in maar liefst 11 verschillende kleuren. Het resultaat: een peperkoek-kersttrein midden in de zomer!

Tot slot

Bedankt voor jullie steun bij ons initiatief! We hopen eind januari 2024 de volgende nieuwsbrief te versturen.

Groetjes, Sebastiaan en Marlous

Terugblik op de social media

Ook deze keer weer als allerlaatste stuk van de nieuwsbrief een overzicht van onze berichten op social media. Deze routes hebben we in augustus, september en oktober gelopen en online geplaatst.

Vrijdag 20 oktober

Deze route neemt je mee door de bossen van Nationaal Park Dwingelderveld en laat je ook enkele vennen zien. De route volgt de donkerblauwe markering en is volledig voorzien van betonnen verharding. Ook staan er verspreid langs de route acht rolstoeltoegankelijke picknickbanken. Het pad kruist enkele keren een fietspad, deze kruisingen zijn goed overzichtelijk. Ook enkele andere kruisingen zijn overzichtelijk en hier ligt weinig zand of modder op de route.

In 1991 werd Het Dwingelderveld een Nationaal Park, maar al tussen de jaren 1900 en 1930 kochten Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten stukken land op. Op een deel van het land werden dennen geplant voor houtproductie, de Nederlandse kolenmijnen gebruikten in die tijd veel hout, onder andere om mijngangen te stutten. Later werd er meer en meer ingezet op natuurbehoud en werd het bos een meer gemengd bos met zowel loofbomen als naaldbomen.

Op de route kom je veel bosgebied tegen, verschillende vogels kun je hier vinden. In 2023 zijn onder andere de slangenarend en de zwarte ooievaar in deze omgeving gezien. Rond de vennen zou je adders, ringslangen en gladde slangen tegen kunnen komen.

Bij het startpunt van de route is De Boslounge te vinden. Hier kun je bij terecht voor een kop koffie of thee en bijvoorbeeld een ijsje. Aan de achterzijde van het gebouw is een invalidentoilet.

Wij vinden het een mooie route en het pad is goed toegankelijk, ook bij nat weer. Het enige wat ons opviel was dat de speeltuin wel een waterpomp en waterloop heeft op een toegankelijke hoogte, maar dat dit in een zandbak is gemaakt waardoor deze helaas niet toegankelijk zijn met een rolstoel.

De link naar de route: <https://rolstoelwandeling.nl/spier-familiepad-dwingelderveld/>

Veel wandelplezier en alvast een fijn weekend!

Vrijdag 13 oktober

Deze route is ingestuurd als tip waarna we hem inmiddels ook zelf hebben getest.

De route start vanaf het parkeerterrein waar 4 invalidenplaatsen zijn. Vanaf hier ga je voor het theehuis rechts en volg je het verharde pad. Rechts staan de informatieborden, helaas staan deze in het zand waardoor ze niet voor iedereen bereikbaar zullen zijn.

Na een aantal bochtjes kom je bij een helling naar de Rode Leeuw. Deze helling is vrij lang en we raden aan om een begeleider mee te nemen. De Rode Leeuw waakt over de Lemelerberg en kijkt richting het Sterrenbos. Park 1813 en de Rode Leeuw zijn geplaatst ter ere van het 100

jarig bestaan van het Koninkrijk der Nederlanden in 1913, toen het park werd aangelegd. Vanaf de Rode Leeuw gaat het pad naar beneden waarna je linksaf gaat en over de heide komt.

Soms loopt er een schaapskudde door het gebied, maar ook de zandhagedis, eekhoortjes en reeën laten zich regelmatig langs de route zien. In de lucht zijn de geelgors en boomleeuwerik te vinden, maar ook een zeldzame vlinder - het groentje - komt in dit gebied voor.

Bij het startpunt van de route is Theehuis Lemelerberg te vinden. Hier kun je terecht voor een kop thee of koffie met iets erbij en voor een broodje of een pannenkoek. We hebben begrepen dat er een invalidentoilet aanwezig is. Doordat wij de route doordeweeks hebben getest was het Theehuis helaas niet geopend. Een deel van het terras van het Theehuis is voorzien van grind.

De link naar de route: <https://rolstoelwandeling.nl/lemele-rolstoelpad-lemelerberg/>

Veel wandelplezier en alvast een fijn weekend!

Vrijdag 6 oktober

Het Grintenbosch bij Haaksbergen is een toegankelijk parkbos. Het bos is in de 19e eeuw aangelegd met een aantal lanen en meerdere slingerende paden. De naam van het bos komt van de grote hoeveelheden grind die hier in de grond zitten. Tegenwoordig is het bos in gebruik voor lesprogramma's waarbij kinderen vanuit De Kateaker (Twents voor De Eekhoorn) de natuur leren kennen op een speelse manier. Dit houten gebouwtje staat op de fundamenten van het voormalige theehuisje van het landgoed.

De route start bij een aantal parkeerplaatsen langs de Geukerdijk. Helaas is er geen invalidenparkeerplaats aanwezig. Vanaf hier volg je een iets zijwaarts hellend, half verhard pad naar de ingang van de route waar een klaphek staat. Dit hek kan zowel naar je toe als van je af open. Hoewel het hek soepel draait is een begeleider wel prettig. Waarom het hek er staat is ons niet helemaal duidelijk.

Vanaf het hek volg je een halfverhard pad door het bos. Hier en daar is dit pad erg smal. Op verschillende plekken staan bankjes langs de route, tussen het pad en de bankjes is ook halfverharding aangelegd. De route gaat langs de Kateaker en komt bij een grondwatermeetpunt. Bij ons bezoek was het grondwater veel te laag, wat verderop ook bleek bij de poel die helemaal droog stond. Vroeger stond het grondwater hoog genoeg om de poel gevuld te houden. Sinds kort loopt het regenwater van het sportcentrum via een buis naar deze poel. Zo krijgt de natuur wat extra water en komt het regenwater niet in het riool terecht.

Al met al is het een kort rondje over vrij smalle paden. Voor een ommetje als je toch in de buurt bent is het prima, maar wij vinden het geen route om speciaal voor om te rijden.

De link naar de route: <https://rolstoelwandeling.nl/haaksbergen-grintenbosch/>

Veel wandelplezier en alvast een fijn weekend!

Vrijdag 29 september

Het Nationaal Park Drents-Friese Wold ligt, zoals de naam al doet vermoeden, op de grens tussen Drenthe en Friesland en is een van de grootste aaneengesloten bosgebieden van Nederland. Deze route gaat door een deel van het bos en komt ook door een paddenplas heen.

De route is geheel verhard, waardoor je ook bij regen de route goed kunt volgen. Na een tijdje kom je bij een paddenplas waar de route doorheen gaat. Het pad is verdiept gelegd en via een glazen ruit kan je ook onderwater kijken. Toen wij er waren was het water niet heel helder, maar dat kwam waarschijnlijk ook door het weer. Met wat geluk kun je namelijk stekelbaarsjes zien zwemmen. Rondom de plas zijn er libellen, kikkers en padden. Vanaf deze kleine plas ga je verder en kom je langs een meertje. Even verderop kom je langs een grote vogel: de Wespendif. Als het bezoekerscentrum geopend is dan kun je hier afslaan naar het Boshuis. Het Boshuis is het steunpunt van Staatsbosbeheer en hier is een invalidentoilet te vinden. Ook

hier is een geleidelijk aangebracht zodat de ingang goed te vinden is, ook wanneer je een visuele beperking hebt.

De route slingert verder door het bos, waar steeds meer loofbomen groeien. Vroeger waren alle bomen hier naaldbomen, maar tegenwoordig laat Staatsbosbeheer de natuur meer haar gang gaan en krijgen loofbomen ook een kans.

Wij vinden het een mooie route en de paddenplas was een leuke verrassing! Er is genoeg te zien langs de route en sommige picknickbanken zijn toegankelijk doordat ze met de kopse kant naar een stukje verharding staan. Ook het bezoekerscentrum is goed toegankelijk, de medewerkers waren bovendien goed op de hoogte van de mogelijkheden in het gebied én in de omgeving.

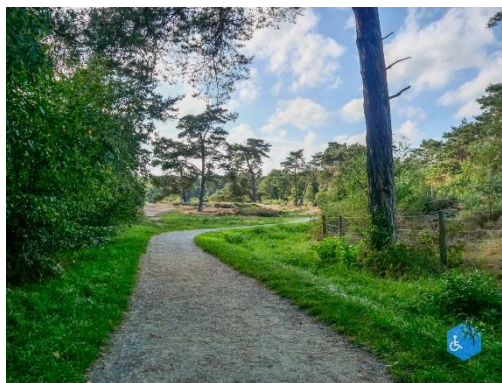
De link naar de route: <https://rolstoelwandeling.nl/appelscha-familiepad-drents-friese-wold/>

Veel wandelplezier en alvast een fijn weekend!

Vrijdag 22 september

In Friesland hadden we nog geen routes zelf getest, maar nu is daar verandering in gekomen. De eerste route die wij in Friesland online zetten gaat over It Mandefjild. It Mandefjild is een gebied met heide, vennen, bossen en zandvlaktes. Tijdens een ijstijd ontstond het gebied doordat er een grote gletsjer in het gebied lag. In het gebied zijn voorwerpen opgegraven van ongeveer 15.000 jaar oud. Er kwamen jagers en verzamelaars en later werden er grafheuvels gemaakt en liet men schapen grazen in het gebied.

Deze route gaat door een deel van het gebied en volgt de blauwe markering. De route is verhard maar hier en daar kan er wat zand op het pad liggen. Het gebied heeft enkele heuvels, maar voor de meeste mensen zal de route goed te volgen zijn.

Vlakbij deze route ligt een tweede route over Landgoed De Slotplaats. Dit Landgoed is een groot bosgebied. In 1668 werd hier een slot gebouwd dat het Blauhûs werd genoemd waarna er in 1730 een bos werd aangeplant. In 1838 werd het Blauhûs afgebroken en alleen de boerderij van het landgoed bleef bewaard. In deze boerderij kun je tegenwoordig Restaurant De Slotplaats vinden.

Deze route volgt de gele pijlen. Het hele pad is een zandpad en daardoor is het bij droog weer vrij mul en bij nat weer juist wat modderig. We raden absoluut aan om een begeleider mee te nemen.

Bij deze route is speelnatuur van OERRR - De Slotplaats te vinden. Hier zijn een waterpomp, een speelfort en muziekbomen die vanuit een rolstoel bereikbaar zijn. Door de speelnatuur ligt een halfverhard pad waardoor het goed toegankelijk is.

De link naar de routes:

<https://rolstoelwandeling.nl/bakkeveen-it-mandefjild/>

<https://rolstoelwandeling.nl/bakkeveen-pronkrondje-de-slotplaats/>

Veel wandelplezier en alvast een fijn weekend!

Vrijdag 15 september

Al in het jaar 1314 wordt kasteel Rosendaal vermeld. In de beginjaren woonden de graven en hertogen van Gelre op het kasteel. Rond het jaar 1616 werd er een huis bij de oorspronkelijke Donjon (ronde toren) gebouwd en krijgt het kasteel steeds meer de vorm van het huidige buitenhuis. De belangrijkste toevoeging voor deze wandelroute is de toevoeging van tuinen rondom het kasteel. In 1732 worden de tuinen van het kasteel opnieuw aangelegd en komen er schelpengalerijen. De huidige inrichting van de tuinen is in de negentiende eeuw ontstaan, toen de tuinen opnieuw werden ontworpen door architect Jan David Zocher jr. Hij liet enkele kleine vijvers samenvoegen tot de grote waterpartijen die nu midden in het park liggen. De schelpengalerijen werden vernieuwd en uiteindelijk werden de "bedriegertjes" aangelegd.

De route start op de parkeerplaats van het kasteel. Vanaf hier is het een klein stukje naar de ingang van het landgoed. De ingang naar het park is via de winkel in het kasteel, om hier te komen moet je een de oprijlaan volgen. Deze oprijlaan is van grind, dat kan het met een rolstoel moeilijk maken om de ingang naar het park te bereiken. Een stuk van de oprijlaan kun je omzeilen door in de naastgelegen tuin het wandelpad te volgen. Op warme dagen is het leuk om via de bedriegertjes de route te volgen. Je kan dan natuurlijk wel nat worden! De bedriegertjes zijn vlak aangelegd en daardoor ook met een rolstoel toegankelijk. Houdt er wel rekening mee dat het wat glad kan zijn door al het water!

De link naar de route: <https://rolstoelwandeling.nl/rozendaal-kasteelpark-rosendaal/>

Veel wandelplezier en alvast een fijn weekend!

Vrijdag 8 september

Net Boven Arnhem zijn de parken Sonsbeek en Zypendaal te vinden. In een prachtige groene omgeving waar bos en waterpartijen elkaar afwisselen kom je door een heuvelachtig landschap dat in de ijstijd is ontstaan en later door verschillende generaties is ingericht als park.

Het gebied is sterk heuvelachtig, waardoor we absoluut aanraden om een begeleider mee te nemen. Veel paden zijn geasfalteerd en daardoor goed begaanbaar. Een klein deel van de paden bestaat uit halfverharding waar een laag grind overheen ligt. Op de meeste plekken is over deze ondergrond redelijk goed te rollen omdat het grind redelijk is ingereden.

Afhankelijk van de route die je kiest kom je langs verschillende hoogtenpunten in het gebied. Een aantal van deze bijzondere locaties noemen we hier dan ook.

Handig om te weten: Bij het bezoekerscentrum, bij het Watermuseum en bij de meeste horeca langs de route is een invalidentoilet aanwezig. Langs de route zijn enkele watertappunten, deze zijn echter niet vanuit een rolstoel te bedienen. Veel paden zijn geasfalteerd, een deel van de paden is halfverhard met een bovenlaag van grind. Tussen Park Sonsdeel en Park Zypendaal is een weg die je moet oversteken. De ene oversteek is redelijk overzichtelijk, maar bij de andere oversteek moet je even omhoog voordat je de weg kan oversteken, dit beperkt je zicht en mobiliteit. Alle paden in deze routes zijn toegankelijk voor fietsers. De paden zijn echter breed genoeg om elkaar gemakkelijk te kunnen passeren.

De link naar de route: <https://rolstoelwandeling.nl/arnhem-park-sonsbeek-en-zypendaal/>

Veel wandelplezier en alvast een fijn weekend!

Vrijdag 1 september

Natuurpark de Heihorsten zag er vroeger heel anders uit dan tegenwoordig. Tot 1910 bestond het gebied rond de Somerense Heide namelijk uit heidevelden en moerassen, maar er werd een groot productiebos aangeplant waarvan het hout werd gebruikt in voor het stutten van de mijnschachten van de kolenmijnen. waardoor het oorspronkelijke gebied verdween. In 1998 werd gestart met het opnieuw inrichten van de Somerense Heide en het Keelven. Een stuk naaldbos werd geveld en de oorspronkelijke vennen werden hersteld. Inmiddels is het gebied van belang als waterbuffer in droge periodes en in natte periodes kan er veel extra water worden opgevangen. Om de heide in stand te houden grazen er Schotse Hooglanders.

Natuurpoort Vennenhorst is het startpunt van deze route. Onderweg kom je door het bos, langs een aantal vennen en over een heide. Zo zie je op deze route van iets meer dan 4 kilometer toch drie verschillende landschappen. Op het startpunt beginnen meerdere routes die rolstoeltoegankelijk zouden zijn. Wij kiezen er voor alleen de korte route te publiceren, na alle drie de routes te hebben beoordeeld.

Het allemanspad is toegankelijk voor iedereen, ook voor fietsers, daarom hebben we de route niet aangeduid als rolstoelvriendelijk. Onderweg kom je langs een wildrooster. De spijlen zitten hier 6 centimeter uit elkaar, maar via een klaphek kun je om dit rooster heen. Het klaphek is vrij zwaar, we raden daarom aan een begeleider mee te nemen.

De route is deels verhard met asfalt en deels voorzien van stevige halfverharding. Langs de route kom je op verschillende plekken picknicktafels tegen, hier is aan een kant een bank weggelaten waardoor je redelijk gemakkelijk kunt aanschuiven. Rond sommige van deze picknicktafels is inmiddels gras opgekomen. Onder dit gras zit echter halfverharding waardoor de meeste tafels waarschijnlijk bereikbaar zijn. De route is voorzien van bewegwijzering, volg in eerste instantie de borden Allemanspad (niet Allemansroute). Vervolgens kies je voor de allemansroute wanneer je de afslag naar de "Allemans lange route" tegenkomt. De link naar de route: <https://rolstoelwandeling.nl/someren-allemanspad-natuurpoort-vennenhorst/> Veel wandelplezier en alvast een fijn weekend!

Vrijdag 25 augustus

Nationaal Park Loonse en Drunense Duinen is een bijzonder stuifzandlandschap. De bijnaam van het gebied is de Brabantse Sahara vanwege de grote zandvlakte het stuivende zand en de extreme temperatuurverschillen tussen dag en nacht. Tijdens de laatste IJstijd blies de wind zand naar dit gebied en begonnen er bomen te groeien. In de veertiende eeuw werden de bomen gekapt en ontstond er een open vlakte met heide en grassen. Boeren lieten hier hun koeien grazen, maar op het zand groeide de heide en de grassen niet terug, waardoor het gebied een grote zandvlakte werd. Hele dorpen dreigden te verdwijnen onder het zand en er werden bomen geplant om het zand tegen te houden. Zelfs vandaag de dag kun je in het gebied nog bomen vinden waarvan alleen de kruin nog uit het zand steekt. Om de Brabantse Sahara in stand te houden graast er een kudde in het gebied, maar deze zul je op het rolstoelpad waarschijnlijk niet tegenkomen.

Vanaf de parkeerplaats gaat er een pad van betonplaten omhoog naar het uitkijkpunt. Dit pad is ongeveer 400 meter lang en de helling is niet heel steil. Door de lengte is het wel een stevige klim en daar is duidelijk rekening mee gehouden: langs het pad zijn verschillende bankjes waarnaast een opstelplaats is gemaakt voor een rolstoel. Ook is hier een extra beugel aan het bankje gemaakt waardoor je een extra punt hebt om je aan vast te houden of aan af te zetten. Het pad kruist een mountainbike route, om te voorkomen dat hier

teveel zand of modder op het pad komt is het kruisende pad voorzien van klinkers. Het is duidelijk dat er bij het aanleggen van de route goed is gekeken naar de inrichting, wel loopt het pad natuurlijk door een stuk bos en kom je bovenop een duin van stuifzand uit. Het is dan ook niet gek dat je op het pad hier en daar wat modder en bovenaan ook zeker wat zand zult tegenkomen, gelukkig ligt er een stevig betonpad onder. Doordat de wind zeker bovenop het duin vrij spel heeft is moeilijk te voorzien wanneer er veel of weinig zand bovenaan het pad ligt, in combinatie met de lange helling raden we daarom aan een begeleider mee te nemen.

De link naar de route: <https://rolstoelwandeling.nl/udenhout-uitkijkpunt-bosch-en-duin/>

Veel wandelplezier en alvast een fijn weekend!

Zaterdag 19 augustus (post voor vrijdag 18 augustus)

Deze week hebben we even geen nieuwe route voor jullie, gezien dat we naast sponsor ook natuurlijk gewoon helpen bij Bouwgroepje Jong Geleerd/Jong Geleerd Junior tijdens het Bloemencorso Leersum . Vandaag gaan wij genieten van al het moois dat door de bouwgroepen is gemaakt!

Vrijdag 11 augustus

Het Nationaal Bomenmuseum Gimborn of Von Gimborn Arboretum is in 1924 opgericht door Max von Gimborn. Hij had 47 hectare grond aangekocht in Doorn om hier zijn landhuis en tuin met arboretum te vestigen. Hij had destijds bij zijn huis in Zevenaar al een verzameling bijzondere bomen. Na de beurscrisis in 1929 heeft Von Gimborn 24 hectare moeten verkopen, waardoor er nog 23 hectare over bleef voor het arboretum.

Na het gereedmaken van de grond voor beplanting (in verband met de hoge grondwaterstanden moest er gedraineerd worden) liet Von Gimborn zijn collectie uit

Zevenaar overkomen naar Doorn. In de hieropvolgende jaren werd de collectie uitgebreid en het arboretum kreeg ook de status van bijzondere dendrologische attractie. In de jaren voor zijn overlijden in 1964 werd het arboretum steeds meer aan haar lot overgelaten.

De weduwe van Von Gimborn heeft het arboretum verkocht aan de Rijksuniversiteit te Utrecht. Het de collectie in het arboretum is onder leiding van de universiteit flink uitgebreid en het arboretum zelf werd een studielocatie voor vele studenten. Twee grote aanpassingen die gedaan zijn in deze tijd zijn het uitbreiden van het aantal loofbomen en de meer systematische opzet van de collecties. Ook werd het arboretum vanaf 1981 deels opengesteld voor publiek.

In 2009 is het arboretum overgenomen door de Stichting Von Gimborn Arboretum, nadat het werd afgestoten door de universiteit. Er is hard gewerkt aan het aan het in stand houden, verjongen en uitbreiden van de collectie en sinds 2017 is het Von Gimborn Arboretum een geregistreerd museum: Het Nationaal

Bomenmuseum Gimborn. De collectie van het arboretum bestaat uit ruim 3000 verschillende soorten bomen en struiken

Tijdens ons bezoek hebben we twee routes gevolgd: de videorondleiding (ArborTour) en de rode route. De route van de ArborTour komt grotendeels overeen met de blauwe route. Met deze route kom je langs 11 topstokken uit de collectie. Niet alle bordjes met een QR-code van deze route zijn even goed bereikbaar met een rolstoel, maar gelukkig zijn alle filmpjes ook via de website te bekijken. De paden zijn goed toegankelijk en er zijn ook nog diverse paden toegankelijk die niet in één van beide routes zijn opgenomen.

De link naar de route: <https://rolstoelwandeling.nl/doorn-nationaal-bomenmuseum-gimborn/>

Veel wandelplezier en alvast een fijn weekend!

Vrijdag 4 augustus

Het natuurgebied het Zwanenwater ligt in de duinen bij Callantsoog in de Kop van Noord-Holland. Het gebied bevat twee grote duinmeren (het Eerste Water en het Tweede Water). Deze twee duinmeren zijn ontstaan door een stijging in het grondwaterniveau in combinatie met regenwater wat hier bleef staan. Het zijn de grootste twee natuurlijke duinmeren van West-Europa.

In het gebied is veel flora en fauna te vinden. Zo groeien er diverse soorten orchideeën in het gebied (bloeiperiode mei tot juli) en in augustus bloeit de heide in het gebied. Het gebied is door de meren bij uitstek geschikt voor watervogels, maar ook de Blauwborst en de Bruine Kiekendief voelen zich hier thuis.

De route loopt om een moerassig stuk heen en een klein stukje langs het Eerste Water. Het grootste gedeelte van de route is aangelegd met een halfverharding met schelpen in de toplaag. Om het gebied te betreden moet je een klaphek door. De doorgang bij beide klaphekken is smal, waardoor we aanraden om een begeleider mee te nemen om het hek te openen in verband met de beperkte ruimte rondom het hek. In het gebied lopen Blonde d'Aquitaine koeien of een herder met schapen. Hierdoor is het niet toegestaan om het gebied te betreden in gezelschap van een hond.

Gezien dat het een duingebied is, liggen er op de route enkele hellingen. Dit is een tweede reden waarom aanraden om een begeleider mee te nemen. Onderaan deze hellingen kan bij regen een flinke plas komen te staan, hierdoor weten we niet zeker of de route ook bij regen goed te doen is. Wij waren er kort na een hevige regenbui, toen was de route goed begaanbaar.

De link naar de route: <https://rolstoelwandeling.nl/callantsoog-wandelroute-langs-het-eerste-water/>

Veel wandelplezier en alvast een fijn weekend!
